

Cercetări arheologice la Bragadiru — București

MIOARA TURCU

În anul 1980, pe o durată scurtă de timp, au fost reluate săpăturile arheologice din cadrul stațiunii Bragadiru¹. După cum menționam și în alte împrejurări, comuna suburbană Bragadiru este situată în partea de SV a Capitalei, iar punctul cercetat se plasează pe malul stîng al albiei vechi a râului Sabar.

Rezultatele cercetărilor întreprinse în acest an au permis completarea planului așezării geto-dace și a celei din perioada feudalismului timpuriu, care o suprapune, masate pe prima terasă a râului Sabar.

Pe latura nordică a stațiunii, unde s-au desfășurat ultimele săpături, stratul Latène geto-dac, de culoare cenușie, este foarte subțire (0,30 m—0,35 m) și destul de sărac în inventar (fragmente ceramice neîntregibile).

S-a procedat la deschiderea a trei secțiuni paralele, orientate pe direcția SV—NE, fiecare cu o lungime de 20 m, lățimea fiind de 1 m. Pe parcurs, în funcție de necesitatea dezvelirii complexelor s-au mai deschis trei case. Suprafața săpată a totalizat circa 200 m².

Astfel celor 23 case și bordeie geto-dace descoperite anterior li se adaugă încă o locuință de suprafață găsită în partea de SE a secțiunii XXXV.

Locuința notată B 41 avea formă aproximativ patruleteră (4,50 m × 3,80 m) fără a fi prevăzută cu un sistem de încălzire. La Bragadiru este prima casă datată în a doua epocă a fierului, cu resturi de la o podea de lut bătătorit, păstrată la adîncimea de 0,45 m—0,50 m în raport cu nivelul de călcare al solului actual². Din inventarul complexului cit și din eel rămas *in situ* în stratul cenușiu Latène, mult răscolit în prezent de tractoare, face parte ceramica lucrată la roată sau cu mina, fragmentară, ce întrunește formele și pasta caracteristice secolelor II—I î.e.n. (fig. 1/1). Printre resturile ceramice amintim existența unei torți de amforă de tipul rhodian. Din păcate însăși ștampila aplicată pe toartă a fost spartă complet din vechime. Este însă a

doua toartă rhodiană ștampilată aflată pînă în prezent la Bragadiru³. De formă angulară, toarta păstrează partea superioară și o foarte mică porțiune din cea inferioară. Toarta este din pastă de culoare roz-pal și păstrează pe suprafață urme de angobă (fig. 1/2).

În secțiunea XXXVII a fost surprins un bordei (notat B. 42), avînd groapa rectangulară, cu laturile de 5,80 m × 5,10 m. În această locuință, probabil incendiată, bucățile de cărbune provenite de la birnele carbonizate (lungi de 0,55 m și 0,62 m și groase de 0,05—0,07 m) precum și dispunerea lor ne dau posibilitatea să presupunem existența unui acoperiș de scînduri. Stîlpii de susținere ai acestui acoperiș nu au putut fi localizați. Prin ardere, materialul lemnos a înroșit pămîntul înconjurător pe porțiuni întinse, distribuite pe întreaga suprafață a locuinței. Bucățile de chirpic în amestec cu cenușă și fragmentele mari din vatra spartă fac dovada că pereții erau executați în tehnica paiantei, pămîntul fiind amestecat cu paie tocate. Sub acest strat de umplutură, în care au fost antrenate fragmente ceramice și oase de animale (oaie, capră, porc domestic, păsări și bou tinăr), s-a găsit pe toată întinderea încăperii o podea amenajată din lut bătătorit.

După cum am subliniat, în pămîntul de umplutură al complexului de locuit a existat un material ceramic variat, lucrat în exclusivitate la roata de mină, dintr-o pastă cu nisip avînd pe suprafața exterioară un ornament incizat. Rare sînt fragmentele de vase lucrate în aceeași tehnică dar dintr-o pastă mult mai bună, cenușie, decorată în tehnica lustruirii.

Tipul de vas caracteristic este oala borcan fără torți, cu pîntecul arcuit. Arderea s-a realizat la roșu-cărămiziu; mai rare sînt recipientele cu nuanțe castaniu închis. Suprafața exterioară a vaselor a fost ornată cu incizii paralele (fig. 1/3), linii orizontale asociate cu linii verticale (fig. 1/7), briu în val (fig. 1/4—5) dar cîteodată în combinație și cu alveole (fig. 1/6), ceea ce ne dă posibilitatea de încadrare a bordeiului în

¹ Mioara Turcu, București, 8, 1972, p. 55—69; idem, Materiale, 11, 1979, p. 125—126; idem, Materiale, 12, 1980, p. 191—194.

² La Cătălu—Căscioare s-a găsit o locuință cu podea (cf. Gh. Cantacuzino și G. Trohani, CercetArh, 3, 1979, p. 267).

³ Mioara Turcu, CercetArhBuc, 3, 1981, p. 85 și p. 36, fig. 4.

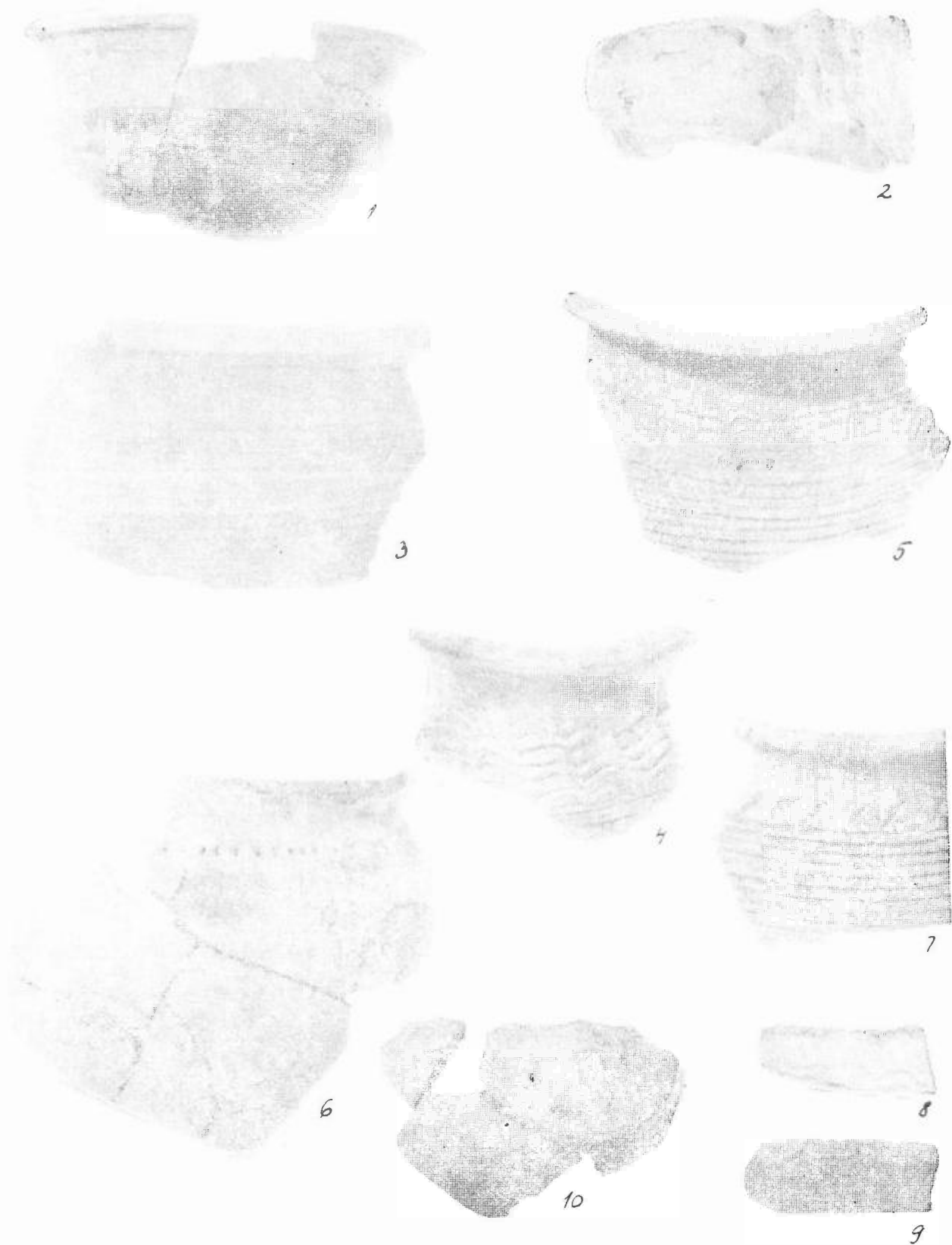

Fig. 1. Bragadiru. 1-2 ceramică getodacă (secolele II-I î.e.n.); 3-10 fragmente ceramice și ustensile din secolele X-XI.

plin secolul al X-lea și începutul celui următor⁴. A mai fost găsit un fragment de vas cu ștampilă pe fund (balanță) (fig. 1/10).

În același complex s-a mai aflat un cuțit fragmentar din silex, specific epocii bronzului, dar reutilizat la această dată ca amnar (fig. 1/8) precum și o gresie mică de ascuțit (fig. 1/9).

Pe baza ceramicii descoperite la Bragadiru am putut determina două etape de locuire în cadrul așezării feudale timpurii: prima cuprinsă între secolul al IX-lea și începutul celui următor, iar a doua în secolul al X-lea și începutul veacului al XI-lea⁵.

RECHERCHES ARCHÉOLOGIQUES À BRAGADIRU BUCUREȘTI RÉSUMÉ

En 1980, à Bragadiru, fut dégagé un logis de surface gëto-dace (II-em—I-er siècles av.n.e.) et une hutte du haut moyen-âge (X—XI s.).

L'inventaire trouvé dans le logis gëtique et dans la couche appartenant à l'habitat gëto-dace comprend surtout de la céramique tournée ou fait à la main.

De même on a trouvé un fragment d'anse d'une amphore rhodienne.

La hutte féodale avait été incendiée. Dans le remplissage du complexe s'y trouvait de la céramique faite ou tour ornée par incision, un silex réutilisé comme briquet et un petit grès pour l'aiguillage.

EXPLICATION DES FIGURES

Fig. 1. Bragadiru. 1—2 céramique gëto-dace (IIe — Ier s.av.n.è.); 3—10 fragments céramiques et outils (X^e—XI^{er} s.).

⁴ Pe teritoriul orașului București ceramică asemănătoare s-a aflat la Militari Cîmpul Boja (vezi V. Zirra, Gh. Cazimir, CercetArhBuc, I, 1962, p. 114 și urm.)

⁵ Situație similară surprinsă de Panait I. Panait la Străulești.